

Drama

4 — 2002

nordisk

drama-

pedagogisk

tidsskrift

Hellasturen

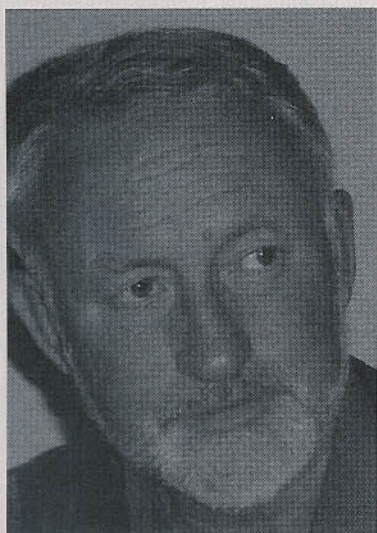
Flyktninger og nordmenn

lager teater

Fra landsmøtet

Helge Reistad 60 år

Så er det Helges tur, den unge, pene gutten fylte 60 den 29. oktober i år. Nils Braanaas og Tore Gulbraar sitter sammen med ønske om å skrive noe veldig seriøst om denne fantastiske mann.

Helge Reistad
Foto: Yann-Eric Reistad

Tore: Merittlista (CV) er lang som et vondt år. Dette kan bli en kjedelig oppramsing av yrkestitler og tillitsverv, mer som en nekrolog, spør du meg. Jeg ser han betegner seg som teaterpedagog i telefonkatalogen. Kan det være noe å gripe fatt i?

Nils: Absolutt. Han har jo alltid hatt en sterk tilknytning til scenekunsten og det teatrale uttrykk, som i hans bevissthet nok går foran interessen for det pedagogiske.

Tore: Ja, dette vet jeg noe om. I 1963 kom jeg til Hamar lærerskole som gymnastikklærer og fikk oppleve Helge som skuespiller i skolens elevteater. Særlig hans framstilling av Mefisto i Goethes Faust er noe du aldri glemmer. Er ikke i tvil som at han kunne ha blitt en skikkelig god skuespiller. Et fysisk handikap har nok stoppet ham her.

Nils: Helge er bondesønn fra Løten, ikke sant? Jeg traff hans far i nazistisk fangeleir under krigen.

Tore: Moren var kunstnerisk anlagt. Jeg hørte henne lese Bjørnsons *Bergljot* på Hamar. Men det var nok møtet med teaterinstruktøren Erik Trummler i skolens elevteater som fikk avgjørende betydning for teaterinteressen. Trummler ga også impulser til organisasjonsarbeide. Helge var med og stiftet Landslaget Lærerskoleteatret i 1961 og vårt eget landslag året etter.

Nils: Men jeg kan da også huske at han samarbeidet med Grete Nissen i mange år, og hun stod så avgjort for et annet teatersyn enn antroposofen Trummler. Hvor ligger forresten forskjellen?

Tore: Erik Trummler representerte et kunstnerisk amatørteater tett opp til det profesjonelle, mens Grete Nissen med sin utdanning fra England var opptatt av mime og dramatisering i skolefagene, altså det som bl.a. senere gikk inn under nevningen 'drama som metode' Både Grete og Helge tok sin utdanning ved Rose Brufords Training College of Speech and Drama. Men Helge tok i tillegg et års videreutdanning ved Central School of Speech and Drama i 1970.

Nils: Det var på denne tida Helge kom i forbindelse med kunstpedagogiske forgrunnsskikkelser i England som f. eks. Malcolm Ross og Robert Witkin og som LDS senere fikk over til Norge og Norden. Den samtidige engelske kunstpedagogikken fikk således stor betydning for utviklingen av en estetisk profil innen dramapedagogikken.

Tore: Nå vil jeg tilbake til Helge som teaterlærer. Ung som han var ble han den første fagutdannete lærer ved teaterlinja på Romerike Folkehøgskole. Her samarbeidet han med musikklereren, den senere NRK-mann, Eyvind Solås. Sammen med noen elever på skolen dannet de en av Norges første frie teatergrupper, Musidra. Bra, Helge!

Nils: Da kan jeg fortelle at Helge også var tidlig ute med drama i lærerutdanningen. Han begynte som timelærer ved Barnevernsakademiet i Oslo, og hadde full stilling der fra 1972. Jeg tror det er riktig å si at han var den første dramalæreren i dette skoleslaget, og at han bidro sterkt til at drama ble et eget fag i førskolelærerutdanningen på linje med forming og musikk.

Tore: Enig. Og faget utviklet seg raskt. Fra 1977 fikk vi drama som halvårsenhet ved BVA. Det vet jeg med sikkerhet. Jeg var sensor der, og ble imponert over det høye faglig nivå. Den gangen var gruppeeksamen også noe helt nytt.

Nils: Tilbake til Helge som organisator. Han var jo formann for Landslaget Drama i Skolen i en årrekke fra 1975 til 1980. Dette husker jeg godt, fordi han overtok etter meg som dro til Trondheim - det var mye på gang. Han styrket laget generelt ved å arbeide for økonomien og fikk økte bevilgninger. Han fikk i gang lokallag rundt om i landet, og han ble en dyktig kontaktskaper både til amatørteaterbevegelsen og til frie sceniske teatergrupper.

Tore: Men han ga seg ikke med dette. Han var med og stiftet Teatersentrum, sammenslutningen for de frie profesjonelle teatergruppene i Norge, og endelig som kronen på verket, ble han den første formann i det nystiftede Norsk Amatørteaterråd i 1980. Hvor tok han kreftene fra?

Nils: Motiveringen har vært kjempesterk. Den har også drevet ham fram til betydelige innsatser når det gjelder redigering og innføring av faglitteratur. Gjennom dette arbeidet har han igjen hatt stor betydning for den faglige identitet og debatt. Drama avtegner seg etter hvert som et kunstpedagogisk fag på

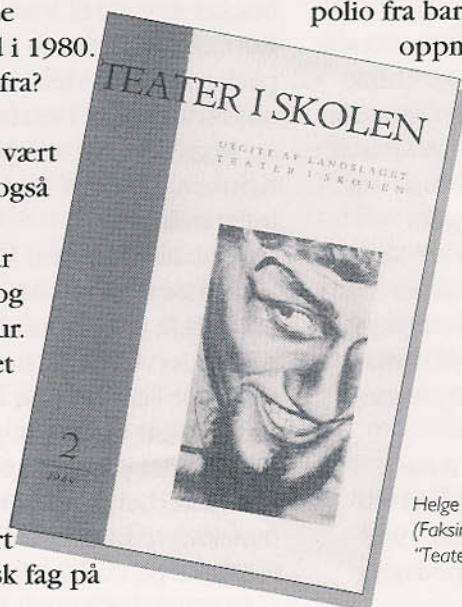
linje med de andre i skolen, altså som et teaterfag, og her spiller lærebøkene en vesentlig rolle. En del vil kanskje mene at bøkene som Helge har skrevet eller redigert har profilert seg for sterkt i retning av den profesjonelle scenekunst. På den andre siden er det interessant at det faktisk er skolemennesker, slike som Helge, som har samlet kunnskap som er anvendelig over et bredt spekter av mottagere, også det profesjonelle teater.

Tore: Jeg er helt matt, men vi burde jo ha sagt så mye mer, ikke minst om hans teaterpedagogiske utvikling og hans mange barneteaterprosjekter. Noe som står sterkt i minne er Musidra som gjestet oss flere ganger på Hamar. Barneteaterproduksjonen "Petrine Sørensen" med Camilla Tostrup og Per Skjølsvik satt som et skudd, det beste jeg har sett innen denne sjangeren.

Nils: Utviklingen på høgskolen i Oslo (HiO) har jo heller ikke stått stille i de 30 åra Helge har virket der. Etter hvert ble det videregående dramautdanning på mellomfags nivå, som de rett og slett kalte *Teater for barn*. Dette igjen har ført til en egen sammenslutning som årlig arrangerer teaterfestival for barn på Bjølsen skole. Men dette vet jeg for lite om, har ikke hatt kontakt med miljøet.

Tore: Hva alt dette må ha kostet av tid og krefter. I tillegg har ettervirkningen av hans polio fra barneåra slått til for fullt. En stor oppmuntring er at han nå er blitt tildelt et seniorstipend fra HiO for skoleåret 2002 - 2003. Ikke dårlig!

Her slutter vår samtale. Vi ønsker ham alt godt for framtida. Han kan se tilbake på et rikt liv.

Helge Reistad som Mefisto
(Faksimile fra omslaget til tidsskriftet
"Teater i skolen" nr. 2 1964)